

Олександр В. Ільницький

Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання
економіки

ORCID ID: 0009-0003-0222-4876

ФІНАНСОВЕ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Переробна промисловість України у воєнний час забезпечує формування доданої вартості, підтримку внутрішнього ринку, зайнятості населення та експортного потенціалу держави, що обумовлює актуальність дослідження механізмів фінансового стимулювання її розвитку. Вітчизняні підприємства переробної промисловості зіштовхнулися з руйнуванням виробничої інфраструктури, дефіцитом інвестиційних ресурсів, логістичними обмеженнями, високими енергетичними ризиками та скороченням трудового потенціалу. Тому особливого значення набуває формування ефективної системи фінансових стимулів, здатної забезпечити підтримку виробництва, модернізацію підприємств та адаптацію галузі до нових економічних умов.

У роботі проаналізовано сучасний стан розвитку переробної промисловості України, динаміку індексу промислової продукції, структурні зміни у галузі та рівень участі переробної промисловості у формуванні доданої вартості. Встановлено, що попри значні втрати виробничого потенціалу окремі сегменти галузі продемонстрували високий рівень адаптивності та здатність до структурної трансформації в умовах воєнної економіки.

Систематизовано основні проблеми розвитку переробної промисловості України та визначено ключові напрями їх подолання через механізми фінансового стимулювання. Досліджено сучасні інструменти державної підтримки переробної промисловості України, серед яких програми пільгового кредитування, грантового фінансування, підтримки індустріальних парків, локалізації виробництва та страхування воєнних ризиків. Розроблено модель структурної ваги фінансових стимулів, у межах якої співвідношення державної підтримки, банківського кредитування, інвестиційного фінансування та механізмів страхування ризиків змінюється залежно від макроекономічної ситуації, рівня воєнних ризиків та фази економічного відновлення.

Обґрунтовано, що сучасна фінансова архітектура стимулювання переробної промисловості України має адаптивний характер, оскільки структура фінансових інструментів змінюється залежно від макроекономічної ситуації, рівня воєнних ризиків та етапу економічного відновлення.

Ключові слова: промислова політика; переробна промисловість; конкурентоспроможність; інвестиції; фінансове стимулювання; фінансові інструменти.